Robby Vervoort
Freelance Senior Archeoloog
research & consultancy

Programma van maatregelen bij Archeologienota met beperkte samenstelling: Bouwen van een bufferbekken, Scheldelaan 460, Antwerpen (prov. Antwerpen)

Robby Vervoort

Freelance Senior Archeoloog

Borgerhout, september 2021

Robby Vervoort
Freelance Senior Archeoloog
research & consultancy

Titel

Programma van maatregelen bij
Archeologienota met beperkte samenstelling:
Bouwen van een Bufferbekken, Scheldelaan 460,
Antwerpen (prov. Antwerpen)

Auteur

Robby Vervoort

Opdrachtgever

Studiebureau

Projectcode

2021I302

Plaats en datum

Borgerhout, september 2021

Reeks en nummer

RVFSA-Rapport, 120

© Robby Vervoort. Freelance Senior Archeoloog. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook.

Robby Vervoort
Freelance Senior Archeoloog
research & consultancy

Inhoud

1. Technische fiche/administratieve gegevens 3
2. Inleiding 6
3. Onderzoeksvragen 6
4. Kennisvermeerderingspotentieel van het projectgebied 6
5. Programma van maatregelen 7

1. Technische fiche/administratieve gegevens

Naam site

Antwerpen, Scheldelaan
(21-ANT/SCH-2021I302)

Ligging

2040 Antwerpen,
Scheldelaan 460

Kadastrale gegevens

Gemeente Antwerpen,
Antwerpen 18de Afd., sectie A
Perceelsnr: 162S

Bounding Box

X 145203,8 Y 222922,0
X 145337,1 Y 222974,4
X 145299,4 Y 223079,2
X 145163,3 Y 223029,2
X 145346,8 Y 222943,1
X 145426,8 Y 222974,5
X 145456,2 Y 222895,3
X 145465,3 Y 222898,9
X 145459,6 Y 222921,7
X 145504,6 Y 222971,7
X 145490,3 Y 223004,2
X 145345,6 Y 222947,7

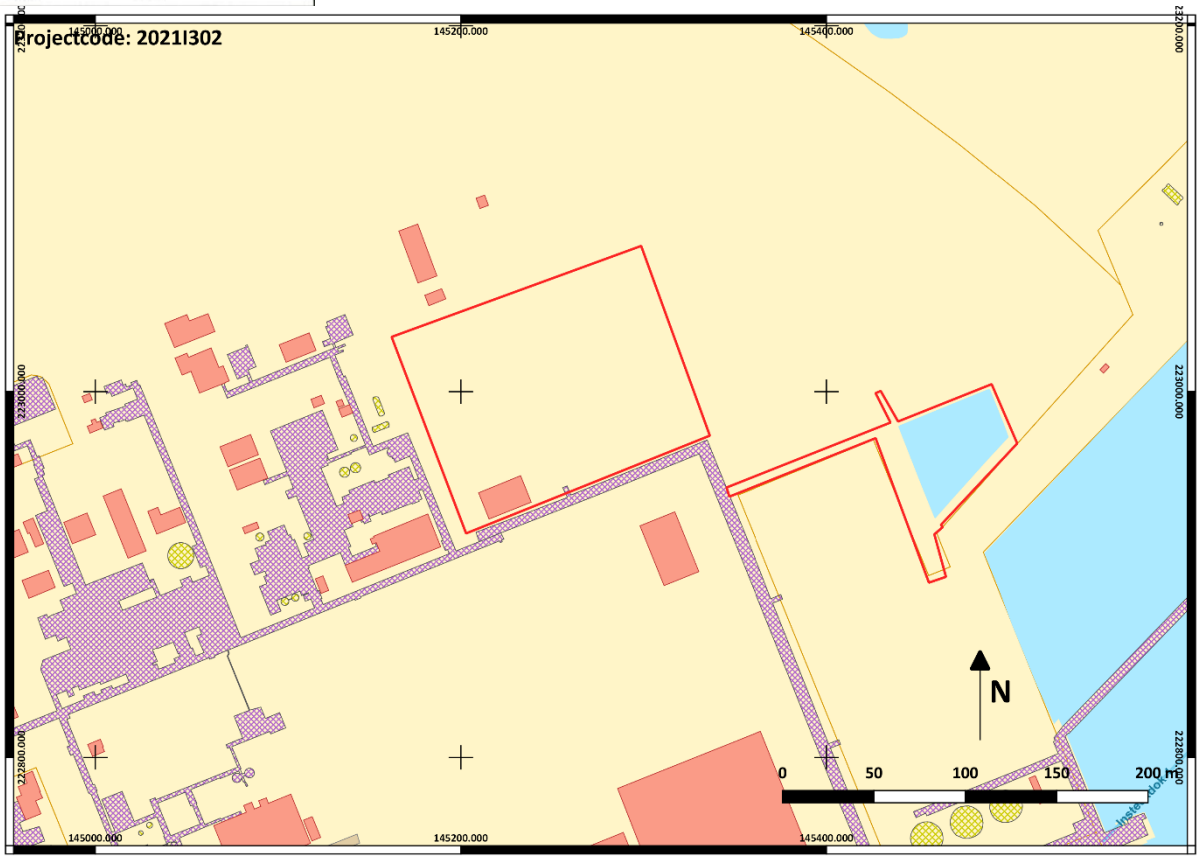

Figuur 1:Kadasterkaart met aanduiding onderzoeksgebied (1/1500)

Onderzoek	Archeologisch en geschiedkundig bureauonderzoek
Projectcode	2021I302
Opdrachtgever	Studiebureau
Contactpersoon opdrachtgever	Zie privacy-fiche
Uitvoerder	Robby Vervoort. Freelance Senior Archeoloog. Research & Consultancy.
Erkend archeoloog	Robby Vervoort OE/ERK/Archeoloog/2016/00126
Nummer wettelijk depot	Niet van toepassing
Termijn	20 september – 27 september

Geplande ingreep

Aanleggen terreinverharding, bouwen technische ruimte, verwijderen verhardingen en rioleringen, constructie putten en bufferbekken.

Geldende wetgeving en voorwaarden

Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014. De nota werd opgesteld overeenkomstig de Code van Goede Praktijk. De totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, bedraagt 3000m² of meer en de geplande bodemingrepen meer dan 5000 m² bedragen, zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en is gelegen buiten een zone waarop lagere oppervlaktecriteria van toepassing zijn.

Randvoorwaarden

De terreinen zijn volledig binnen industriezone gelokaliseerd.

Doelstelling

Het doel van deze archeologienota is om via de tot op heden beschikbare bronnen (bureauonderzoek) na te gaan wat het archeologische potentieel van het projectgebied is, wat de mogelijke bedreigingen zijn voor het eventueel aanwezige bodemarchief, en hoe hiermee dient omgegaan te worden.

Vraagstelling

- Wat is de landschapshistoriek van het projectgebied?
- Wat is de impact van de geplande werken?

Thesaurus

Archeologienota met beperkte samenstelling, bureauonderzoek.

2. Inleiding

Deze archeologienota met beperkte samenstelling heeft betrekking de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning te 2040 Antwerpen, Scheldelaan 460. De archeologienota heeft een beperkte samenstelling gezien de aard van de geplande bodemingrepen en de locatie van het projectgebied in de haven van Antwerpen op de rechteroever van de Schelde. Een zone die gekenmerkt wordt door de aanwezigheid van een dik pakket opgespoten aarde die het eventueel aanwezige bodemarchief afdekt.

3. Onderzoeksvragen

- *Wat is de landschapshistoriek van het projectgebied?*

  Het projectgebied is gelegen op de rechteroever van de Schelde in de alluviale poldervlakte. Dit gebied werd sinds het midden van de 20ste eeuw echter omgevormd tot havengebied en wordt heden gekenmerkt door industriële en haveninfrastructuur. Ten tijde van de havenuitbreiding werd het volledige landschap ter hoogte van het projectgebied bedekt onder een pakket opgespoten grond tussen 5,75 en 7 meter dik. Alle sporen van het oorspronkelijke landschap en de oorspronkelijke bodem werden hierbij afgedekt en aan het oog onttrokken.

- *Wat is de impact van de geplande werken?*

  Gezien de aanwezigheid van een dik pakket opgespoten aarde ter hoogte van het projectgebied kunnen we besluiten dat de geplande werkzaamheden enkel plaatselijk het mogelijk aanwezige archeologische niveau zullen verstoren. Echter zijn deze verstoringen erg beperkt in oppervlakte. Meer bepaald betreft het een zone van ongeveer 13m² ter hoogte van put 3, een oppervlakte van 100m² ter hoogte van put 4, een oppervlakte van 100m² ter hoogte van put 5 en een oppervlakte van 5m² ter hoogte van de riolering tussen put 4 en put 5. Dit is een totale oppervlakte van 218m² dat door de werken zal worden verstoord. De overige werken hebben geen impact op het al dan niet aanwezige archeologische erfgoed aangezien ze enerzijds beperkt zijn in diepte en anderzijds plaatsvinden in reeds verstoorde zones (sloopwerken).

4. Kennisvermeerderingspotentieel van het projectgebied

Gezien de ligging van het projectgebied in een zone die sinds het midden van de 20ste eeuw bedekt is door een dik pakket opgespoten aarde en er nagenoeg nog geen archeologisch onderzoek in de regio werd uitgevoerd, kan besloten worden dat eventueel aanwezige archeologische resten sowieso een potentieel tot kennisvermeerdering hebben, gezien de lage graad van archeologische kennis omtrent het projectgebied. De afdekking met een dik pakket aarde heeft het potentieel het al dan niet

aanwezige archeologische erfgoed grotendeels te vrijwaren voor recente verstorende bodemingrepen.

5. Programma van maatregelen

Er werd een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem uitgevoerd, dat aangeeft dat er geen bijkomende maatregelen meer nodig geacht worden in het kader van de geplande werken. Al het vooronderzoek dat noodzakelijk is om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de landschappelijke ligging en de impact van de geplande werkzaamheden werd uitgevoerd (zie verslag van resultaten van het vooronderzoek).

Belangrijk in de afweging van de noodzaak voor verder vooronderzoek zijn de aanwezige opgespoten pakketten aarde en het feit dat de bodemingrepen geen tot slechts een beperkte impact hebben op het al dan niet aanwezige archeologische bodemarchief.

Naar aanleiding hiervan zijn geen verdere maatregelen vereist. Daarom wordt geen programma van maatregelen opgemaakt. Deze beslissing steunt op onderstaande redenering.

De afweging of verder vooronderzoek noodzakelijk is, gebeurt op volgende wijze:

Na iedere fase in het vooronderzoek volgt verder vooronderzoek, zonder ingreep in de bodem of met ingreep in de bodem, indien op basis van de reeds uitgevoerde fase(s) van het vooronderzoek onvoldoende informatie gegenereerd is om:

- *de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende te staven*
  Hoewel niet kon aangetoond worden dat er zich geen archeologische resten in het projectgebied bevinden, kon wel voldoende worden aangetoond dat deze resten nauwelijks zullen worden verstoord door de geplande werkzaamheden.
- *een gemotiveerde uitspraak te doen over het al dan niet moeten nemen van maatregelen*
  Gezien het feit dat de werken slechts een beperkte impact hebben op het al dan niet aanwezige archeologische erfgoed, dienen geen verdere maatregelen genomen te worden.
- *een plan van aanpak voor een archeologische opgraving op te maken*
  Er dient geen archeologische opgraving plaats te vinden in het projectgebied.
- *een plan van aanpak voor een behoud in situ op te maken*
  Er dient geen plan van aanpak gemaakt te worden voor een eventueel behoud in situ.

Op basis van het uitgevoerde vooronderzoek kunnen we besluiten dat er voldoende informatie is gegenereerd om een te bekrachtigen archeologienota op te maken die het ontbreken van potentieel op kennisvermeerdering ten gevolge van de geplande werkzaamheden afdoende staaft.